

NAGRODA IM. EDWARDA J. WENDE

„*Salus rei publicae
suprema lex esto*”

Nagroda imienia Edwarda J. Wende została utworzona w 2003 roku z inicjatywy Rodziny, w celu uhonorowania pamięci Edwarda Joachima Wende – adwokata – w czasach PRL obrońcy politycznie prześladowanych, po 1989 roku senatora i posła III RP, niezależnego w poglądach i odważnego w ich głoszeniu.

Regulamin Nagrody im. Edwarda J. Wende (fragmenty)

Nagroda jest przyznawana prawnikom i osobom zaangażowanym w działalność publiczną za szczególne dokonania na polu krzewienia i podnoszenia kultury prawnej, realizacji idei państwa prawa oraz za działania mające na celu zachowanie i rozwój tak polskiego, jak i europejskiego dorobku prawnego, umacnianie demokracji i miejsca Polski w Europie.

Nagroda przyznawana jest osobom fizycznym, które:

- działają zgodnie z zasadami etyki zawodowej i profesjonalizmu,
- w swojej działalności wyróżniły się odwagą cywilną i niezłomnością zasad,
- bezinteresownie działają na rzecz dobra publicznego.

Nagrodę przyznaje powołana w tym celu Kapituła w składzie:

Teresa Romer – Przewodnicząca Kapituły
Władysław Bartoszewski
Czesław Bielecki
Jerzy Buzek
George Dobry
Andrzej Kalwas
Leon Kieres
Stanisław Rymar
Ks. Jan Sikorski
Ks. Zdzisław Tranda
Ewa Ułowicz
Tomasz Wardyńska
Agnieszka Wende-Wünsche
Małgorzata Wende-Wardyńska
Jakub Wende
Piotr Wende
Tadeusz Wolfowicz
Andrzej Zoll
Andrzej Zwara
Przedstawiciel Fundacji dla Polski
Jan Rokita, Laureat Nagrody w roku 2003
Witold Kulesza, Laureat Nagrody w roku 2004
Marek Safjan, Laureat Nagrody w roku 2006
Jacek Taylor, Laureat Nagrody w roku 2007
Marek A. Nowicki, Laureat Nagrody w roku 2008
Stanisław Waltoś, Laureat Nagrody w roku 2009

Gospodarzem Nagrody im. Edwarda J. Wende jest **Fundacja dla Polski**.

Fundacja dla Polski wspiera osoby indywidualne i instytucje w prowadzeniu własnej działalności filantropijnej, przekazując wiedzę, jak skutecznie pomagać. Upowszechnia dobre praktyki i doświadczenia na temat możliwości angażowania się w działalność filantropijną oraz promuje najbardziej efektywne formy działań społecznych. Prowadzi doradztwo filantropijne i zarządza powierzonymi jej funduszami filantropijnymi. Fundacja pomaga finansowo i merytorycznie instytucjom przeciwdziałającym ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, koncentrując się na działaniach adresowanych do młodych osób, wkraczających w dorosłe życie zawodowe. Ważną sferą działalności Fundacji jest profesjonalizacja działań organizacji pozarządowych, w szczególności w dziedzinie zarządzania finansami, przygotowująca je do przyjęcia, prawidłowego wydatkowania i rozliczania otrzymanych funduszy.

Fundacja dla Polski,
ul. Narbutta 20/33, 02-541 Warszawa,
tel. (22) 542 58 80, faks (22) 542 58 90,
e-mail: fdp@fdp.org.pl, www.fdp.org.pl

Patronem prasowym i partnerem Nagrody jest „**Rzeczpospolita**” i jej wydawca Presspublica Sp. z o.o., ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa.

„Byłem obrońcą księdza Jerzego i będę nim nadal. (...) Zobowiązuje mnie do tego nie tylko wzgląd na pamięć księdza Jerzego i Jego dobre imię, ale i zasady elementarnej przyzwoitości obrony człowieka, który już sam bronić się nie może”.

Fragment wystąpienia Edwarda J. Wende w Sądzie Wojewódzkim w Toruniu w procesie o zabójstwo ks. Jerzego Popiełuszki

Edward Joachim Wende

Urodził się w Warszawie, 16 sierpnia 1936 roku, jako syn Edwarda Karola – adwokata i Anieli Karoliny z Ziółkowskich – historyka. Wojnę i okupację przeżył w Warszawie, dopiero po Powstaniu Warszawskim przeniósł się z rodzicami do Kalisza – rodzinnego miasta matki. W roku 1953 zdał maturę w męskim gimnazjum im. Adama Asnyka. Ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Wrocławskim. W Warszawie odbył aplikację sądową i adwokacką zakończoną w roku 1976 egzaminem adwokackim. Specjalizował się w sprawach karnych i prawie rodzinnym.

W latach siedemdziesiątych bronił robotników Ursusa, w osiemdziesiątych występował jako obrońca w trudnych procesach politycznych działaczy opozycyjnych, między innymi: Bronisława Geremka, Janusza Onyszkiewicza, Klemensa Szaniawskiego, Leszka Moczulskiego, księdza Jerzego Popiełuszki oraz wielu innych. Bezinteresownie bronił ludzi niewinnych w czasach, w których niewielu potrafiło wykazać się taką odwagą i determinacją.

W słynnym procesie zabójców księdza Jerzego w Toruniu był pełnomocnikiem oskarżycieli posiłkowych – rodziny księdza i Waldemara Chrostowskiego. Tę samą rolę pełnił potem w procesie generałów SB W. Ciastonia i Z. Płatka.

W roku 1989 został wybrany na Senatora III RP z Ziemi Kaliskiej. Pozostał senatorem II kadencji i został wybrany posłem w III kadencji Sejmu RP. Był członkiem senackiej Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Praw Człowieka i Praworządności, Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, członkiem Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych Sejmu, wiceprzewodniczącym Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, członkiem międzyparlamentarnej Grupy Polsko-Litewskiej. Był członkiem Rady Regionalnej Unii Wolności oraz jej Rady Krajowej.

W 1991 roku został pierwszym po 50 latach Konsulem Honorowym Wielkiego Księstwa Luksemburg w RP. W 1995 pełnił funkcję pełnomocnika sztabu wyborczego Lecha Wałęsy. Był dwukrotnie powoływany na stanowisko sędziego Trybunału Stanu.

Na przełomie lat 2001 i 2002 przygotowywał się do pracy w Instytucie Pamięci Narodowej w charakterze doradcy dyrektora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Te plany przerwała choroba.

27 maja 2002 został odznaczony przez Prezydenta RP Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski „Polonia Restitua”.

Zmarł, po ciężkiej chorobie, 28 maja 2002 roku.

Laureat IX edycji Nagrody im. Edwarda J. Wende

Adam Daniel Rotfeld

Adam Daniel Rotfeld urodził się 4 marca 1938 r. w Przemyslanach. Studiował w Warszawie. Stopień doktora nauk prawnych na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego uzyskał na podstawie dysertacji o prawie narodów do samostanowienia w systemie współczesnego prawa międzynarodowego w 1969 r. Na podstawie monografii pt. Europejski system bezpieczeństwa in statu nascendi został doktorem habilitowanym nauk humanistycznych (1990). Tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych otrzymał w 2001 r.

W latach 1961-1989 pracował w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych w Warszawie. Uczestniczył w pracach drugiej fazy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie – w Genewie (1974-75) oraz w spotkaniach KBWE w Belgradzie (1977-79), Madrycie (1980-83) oraz Wiedniu (1986-88). W 1989 r. został kierownikiem projektu badawczego w Międzynarodowym Instytucie Badań nad Pokojem (SIPRI) w Sztokholmie; w roku 1991 wybrany i mianowany przez rząd Szwecji dyrektorem SIPRI. Pełnił tę funkcję przez dwie następne kadencje – do 2002 roku. W latach 1992-1993 był Osobistym Przedstawicielem przewodniczącego KBWE

ds. politycznego rozwiązywania konfliktu w Naddniestrzu. Wynikiem jego pracy było przyjęcie końcowego raportu, który stanowił podstawę do pokojowego rozwiązania konfliktu.

W 2000 r. został mianowany przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego członkiem Rady Bezpieczeństwa Narodowego. Na zaproszenie Prezydenta RP i Ministra SZ objął stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a następnie - od czerwca 2003 r. pełnił funkcję sekretarza stanu. 5 stycznia 2005 r. Adam D. Rotfeld powołany został w rządzie Marka Belki na stanowisko ministra spraw zagranicznych – do 31 października 2005 r.

W styczniu 2006 r. Sekretarz Generalny ONZ powołał prof. Rotfelda w skład swojej Rady Konsultacyjnej w sprawach rozbrojenia.

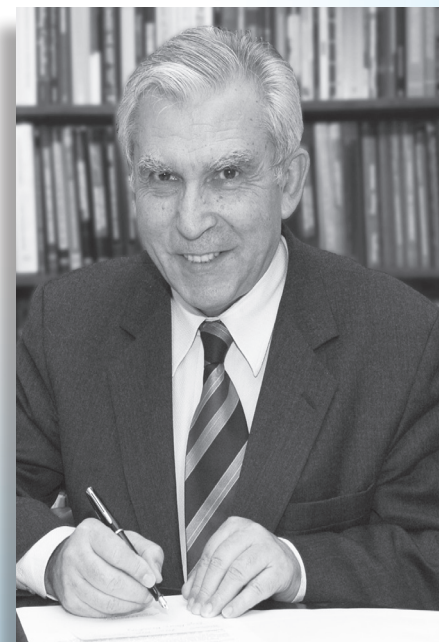
W 2008 r. mianowany współprzewodniczącym Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych, a w 2009 r. wszedł w skład Grupy Ekspertów NATO do przygotowania Nowej Koncepcji Strategicznej Sojuszu („Grupa Mędrców”).

Jest profesorem na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego

W 1962 został członkiem Polskiej Grupy Stowarzyszenia Prawa Międzynarodowego

(ILA), a w 1992 – Międzynarodowego Instytutu Studiów Strategicznych (IISS) w Londynie. W latach 1995-2006 był członkiem Rady Naukowej Instytutu Badań nad Pokojem i Polityką Bezpieczeństwa przy Uniwersytecie Hamburgskim. Członek Szwedzkiej Królewskiej Akademii Wiedzy Wojskowej i Rady Międzynarodowego Centrum Demokratycznej Kontroli nad Siłami Zbrojnymi (DCAF) oraz Genewskiego Centrum Polityki Bezpieczeństwa (GCSP). Współautor Raportu Euro-Atlantyckiej Inicjatywy Bezpieczeństwa (EASI). Członek Europejskiej Rady Stosunków Międzynarodowych (ECFR). Wchodzi też w skład rad naukowych Instytutu Studiów Politycznych PAN i Instytutu Spraw Publicznych. Jest współzałożycielem Centrum im. Bronisława Geremka oraz Fundacji Ryszarda Kapuścińskiego. Przewodniczy Międzynarodowej Radzie Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia.

Opublikował ponad 20 monografii i blisko 400 studiów i raportów. W 2012 r. ukazał się zbiór jego esejów pt. Myśli o Rosji i nie tylko (Świat Książki) i tom rozmów z Marcinem Wojciechowskim pt. W Cieniu (PISM-Agora).

„Człowiek, który swój adwokacki zawód traktował jak służbę i jak wyzwanie. Służył zawsze gnębionym i poniżonym. Doskonały mówca, władca słowa, bezlitosny dla zła i pełen szacunku dla poglądów przeciwnika. Był w pełnym znaczeniu tego słowa człowiekiem idei, bez oglądania się na koniunkturalne mody. I był lojalnym przyjacielem, na którego można było liczyć w złych chwilach, a zarazem barwnym, dowcipnym, uroczym kompanem. Kochał życie i umiał z niego korzystać.”

przyjaciele Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Bronisław Geremek, Jan Lityński, Tadeusz Mazowiecki, „Gazeta Wyborcza”

„Znakomity prawnik i adwokat, nobilitował zawód piękną postawą moralną. Bardzo często zabierał głos w ważnych debatach publicznych, a jego opinia liczyła się niezwykle mocno. Od roku 1989 jako jeden z najwybitniejszych parlamentarzystów, wspomagał twórczo i kompetentnie budowę odrodzonej Rzeczypospolitej, zwłaszcza jej prawodawstwo.”

Tomasz Wolek, „Życie”

„Śmierć Edka dopisuje się do coraz dłuższej listy polskich narodowych strat. (...) Do tych, którzy zrobili już wszystko, co przyzwoici ludzie powinni w życiu zrobić, ale którzy mogli – choćby w Trybunale Stanu – wyznaczyć swoim doświadczeniem i autorytetem praktyczne granice między dobrem i złem, między tym, co w polityce wolno i czego nie wolno robić. (...) ubywa mi z widzialnego świata kolejna postać wielkiego kalibru.”

Piotr Nowina-Konopka, „Wprost”

„Edward Wende był wielkim patriotą, wybitnym prawnikiem. Z przeciwnikami polemizował z wielką klasą, nikogo nie raniąc. To był prawdziwy arbiter politycznej elegancji.”

Lech Wałęsa, „Wprost”

„Jako adwokat był (...) niebywale odważny. Także poza salą sądową. Gdy przyjeżdżał do nas do więzienia, wymuszał na naczelnikach korzystne dla nas decyzje. Wynosił od nas grypsy. Nie wszyscy mieli tyle odwagi w tamtych czasach.”

Leszek Moczulski, „Wprost”

„To był wybitny prawnik, znany z przywiązania do sprawy niepodległości, wolności i praworządności. Prawdziwy obywatel polityk. Był szanowany nawet przez przeciwników, bo miał w sobie coś, co łączy, nie dzieli”.

Tadeusz Mazowiecki, „Rzeczpospolita”

„Człowiek o wielkiej prawości, o niezłomnych przekonaniach, zawsze uczciwy, wybitny prawnik i król życia. Można go scharakteryzować jako człowieka wielkiej prawości charakteru, o niezłomnych przekonaniach. W życiu politycznym postępował zawsze uczciwie i do śmierci dochował wierności tym wartościom”

Tadeusz de Virion, „Życie”

Fundusz im. E. J. Wende istnieje wyłącznie dzięki hojności firm, instytucji i osób prywatnych.

Wpłaty prosimy kierować na konto:

FdP – Fundusz im. E. J. Wende, BRE Bank SA, 82 1140 1010 0000 5294 4600 1014

Darczyńcy Funduszu w 2012 roku:

Naczelna Rada Adwokacka

Presspublica Sp. z o.o.

oraz osoby prywatne